

MALTA

QORTI TA' L-APPELL

ONOR. IMHALLEF

EDWINA GRIMA

Seduta tas-26 ta' Novembru, 2014

Appell Civili Numru. 1515/2010/1

ICON STUDIOS LIMITED (C26538)

Vs

THE GOLDEN SHEPHERD GROUP LIMITED(C14948)

Il-Qorti,

Rat is-sentenza tal-04 ta' Ottubru 2012, fejn it-Tribunal ghal Talbiet Zghar ippronunzja is-segwenti sentenza fl-ismijiet premissi:-

“It-Tribunal:-

I PRELIMINARI

Ra l-AVVIZ formulat hekk:-

Peress illi s-socjeta' attrici rendiet servizzi lis-socjeta' konvenuta, liema servizzi huma relatati ma' disinn u hosting tal-website ta' l-Isptar "St. Philips Hospital", u ghal dan irrilaxxjat diversi fatturi annessi u mmarkati bhala Dok. ISL 1 – ISL 3;

U peress li l-bilanc dovut lis-socjeta' attrici jammonta ghal elf, sitt mija u tlieta u sittin euro u tmenin centezmu (€1,663.80) kif inhu evidenzjat mill-statement datat is-16 t'Awwissu tas-sena 2010 hawn anness u mmarkat bhala Dok ISL 5;

U peress illi minkejja diversi interpellazzjonijiet ghall-hlas tal-bilanc dovut, is-socjeta' konvenuta baqghet inadempjenti;

Ghalhekk is-socjeta' konvenuta qieghda tintalab thallas lis-socjeta' attrici l-ammont ta' €1,663.80 rapprezentanti drittijiet ghal servizzi ta' disinn u hosting tal-website ta' l-imsemmi sptar.

Bl-ispejjez u bl-imghaxijiet skond il-ligi.

Ra r-RISPOSTA formulata hekk:-

1. *Preliminarjament, in kwantu t-talba attrici tirreferi ghal zmien li jmur lura aktar minn sentejn mit-30 ta' Settembru 2010 (data li fiha gie ntavolat l-Avviz tat-talba) din waqghet bil-preskrizzjoni ta' sentejn skond l-Artikolu 2149 (c) tal-Kodici Civili (Kapitolu 16 tal-Ligijiet ta' Malta);*

2. *Subordinatament fil-mertu u minghajr pregudizzju ghas-succipit, it-talba attrici ghandha tigi michuda bl-ispejjez billi s-socjeta konvenuta qatt ma ngaggat lis-socjeta' attrici ghal "hosting" izda ghal-dizinn ta' "website" biss lejn l-ahhar tas-sena 2002, ghal liema servizz is-socjeta' konvenuta debitament hallset lis-socjeta' attrici, u dan l-"hosting" kien u baqa jigi provdut minn Ondnet Services Limited (C 32392) u li ghalih is-socjeta' konvenuta hallset lill-Ondnet Services Limited (C 32392)*

Ra *li fl-udjenza tal-21 ta' Gunju 2011 is-socjeta' konvenuta rrilevat li l-eccezzjoni tal-preskrizzjoni hi limitata ghal certi invoices specifici u allura l-partijiet qablu li d-decizjoni dwar il-preskrizzjoni ghandha tinghata mal-gudizzju finali.*

II PROVI

- (1) **Dr. GG. Gatt** ghas-socjeta' attrici xehed (b'affidavit) li hu kien, f'isem is-socjeta' attrici, reponsabbli ghal xoghol fl-interess tas-socjeta' konvenuta, konsistenti f'bini ta' website ghall-promozzjoni tal-isptar St. Philip kif ukoll il-hosting mehtieg biex il-website ikun hemm ghal min irid jarah. Ghal dan il-progett hu u Dr. Frank Portelli (ghall-kumpanija konvenuta) iltaqghu fil-Hotel Westin fit-23.12.2009. Ftehm fuq il-prezz imnaqqas ta' €1,239 biex isir hlas minnufih. Fl-Annex A hemm il-qbil ta' Dr. Portelli li qallu li ried zmien biex jigri wara l-kredituri tal-isptar.
- (2) Il-hlas ma sar qatt minkejja li nsistew ma Dr. Portelli (Annex B). Nghataw aktar zmien u l-hlas anke bla nteressi, baqa ma sarx (Annex C u D). Wara aktar sikkar talbu l-hlas b'ittra ta' Dr. A. Mifsud Bonnici.
- (3) Dr. Gatt ikompli li fis-"6 ta' Settembru 2010 Dr. Portelli biddel id-diska fejn allega li qatt ma talab is-servizz ta' hosting" u li kien qed jghid dan wara li kkonsulta mat-tim tekniku tieghu "OnDNet". Irrizulta li "OnDNet ghamlu tibdiliet teknici lid-domain www.stphilips.com .net sabiex dan jutilizza s-servizz ta' hosting minghand ICON. Dan jikkostitwixxi "gharfien li s-servizz ta' hosting kien qed jinghata". Hawn saret referenza ghall-Annex E u F.
- (4) Ix-xhud qal li kien wara li s-socjeta' attrici iccaqelqet ghall-hlas li Dr. Portelli qed jikkontesta l-hlas. Fil-fatt is-servizz ta' hosting baqa jinghata sal-ahhar ta' Frar 2011 u da parti ta' Dr. Portelli ma ndenjx ruhu jgharrafhom meta waqaf juza s-servizzi taghhom. Jekk il-konvenut noe hallas xihaga bi zball lil haddiehor jaraha ma dan.
- (5) **Dr. F. Portelli** ikkonferma l-laqgha ma Dr. GG GAtt fil-Westin Hotel u li ftehm fuq design gdid ghall-website. Kien hemm xi ohrain maghhom. Qatt ma tkellmu fuq hosting ghax ga kellhom servizz minn OnDNet ta' Mario Psaila. Qal li huma hallsu l-pendenzi kollha mal-kumpanija attrici u l-kwistjoni hi biss fuq il-hosting. Dr. Gatt kien issuggerixxa xi trasferiment izda hu qallu li kien kuntent b'li kellu.
- (6) Kienu ltaqghu hu, Dr Gatt u Mr. Psaila u hu spjega lil Mr. Psaila li s-socjeta' attrici kienet ser tiehu hsieb id-design izda hu xtaq ikompli bil-hosting ghand Mr. Psaila pero Dr. Gatt kien wera x-xewqa li l-website tal-isptar tigi fuq il-computers tas-socjeta' attrici biex ikun jista jahdem fuq id-disinn. Il-laqgha saret appozitament biex jinghad li l-hosting kelli jissokta minn Mr. Psaila ghax kieku ried mod iehor ma kienetx issir il-laqgha.

(7) *Kien f'Gunju 2009 li hu rcieva l-email Dok FB b'xi query rigwardanti l-hosting. Nsista li m'ghandu jati xejn ta' hosting. Mill-2003 sal-2009 gatt ma rcieva xi att gudizzjarju.*

(8) *Muri l-Annex E, ix-xhud qal "jista jkun xi l-ewwel draft imma jien mhux dan l-agreement li ffirmajt ghalih". Hu kien qed ihallas ghall-hosting lil OnDNet. Zied jghid:-*

Jiena meta sirt naf li kien hemm dan id-dizgwid jiena tlabt lill-On the Net jaghmlu l-hosting huma mill-gdid u kont ghidtilhom ukoll biex jibdew jamghlu u jmantru l-website huma stess. Dawn l-istruzzjonijiet saru da parti tieghi lil On the Net biex jergghu jibdew jaghmlu l-hosting qisu mit-2010 lil hawn. Jiena nghid li lil On the Net bqajt inhallashom ghal hosting ghax skond jiena huma kienu li kelli d-dover li nhallashom ghal hosting. Rigwardanti dak il-perjodu bejn it-2004 u t-2009 jiena nghid li ghalkemm il-hosting kien isir ghand l-Icon ma kienx hemm pagamenti dovuti minghandi ghax dan il-hosting kien jirrigwarda biss il-maintenance tal-website biex ikollhom access ghall-istess website ghax inkella rridu l-permess tal-On the Net kull darba li jkollhom bzonn jaghmlu xi haga fl-istess website. On the Net ihhostjaw affarijiet bhal e-mails u servizzi simili u mhux il-website.

(9) **Mario Psaila**, qal hekk:-

Niftakar li kien hemm meeting fejn kien hemm prezenti Dr Gatt tal-Icon Studios kif ukoll Dr Portelli tas-St Philips peress li jiena kont l-kumpanija tieghi kienet tipprovdi internet services lil St Philips Hospital rigwardanti domains u e-mails u web hosting imma l-kumpanija tieghi ma kinitx taghmel web designs filwaqt li l-Icon Studios jaghmlu dan it-tip ta' xoghol u dan il-meeting kien intiz u f'dan il-meeting kienet saret diskussjoni kif il-kumpanija tieghi kellha tkompli tipprovdi servizz ta' hosting e-mails u affarijiet simili kif konna dejjem naghmlu filwaqt li d-design kienet ser issir minn Icon Studios. Jiena at some point fil-meeting inqalghet il-kwistjoni li peress li kien hemm problema biex itellghu l-website ddisinjata minnhom fuq il-hosting taghna probabilmnt xi haga li kellha x'taqsam mas-security id-diskors kien li peress li kien hawn dawn id-diffikultajiet ahna kellna nkomplu naghmlu l-hosting tal-mail u affarijiet simili filwaqt li meta rigwardanti l-web page din kellha tigi hhostjata mill-Icon Studios bla hlas u b'hekk meta n-nies jidhlu fuq il-web page jigu re directed minghandna direttament ghal Icon Studios. Meta tani l-istruzzjonijiet Dr. Portelli biex nawtorizza din il-haga jiena hekk ghamilt. Ahna dejjem thallasna minghand St Philips kont wiehed li kien jinkludi wkoll l-hosting. Dawn il-hlasijiet ghadhom ghaddejjin sallum.

In kontro-ezami qal:-

Wara li kellna dan il-meeting li kien gara hu li l-website tal-Icon kienet qatt ma giet hostjata fuq is-servizzi taghna izda kienet immedjament tigi re directed fuq l-hosting tal-Icon. Jiena ma ghamilt hosting tal-ebda website tal-Isptar St. Philips minn wara li din il-website tal-Icon provduta mill-Icon Studios giet re diretta kif ghadni kif spjegajt

III KONSIDERAZZJONIJIET

It-TRIBUNAL, wara li qies dak kollu migjub hawn fuq u wara li qies is-sottomissjonijiet tad-difensuri iqis hekk:-

1. Hawnhekk ghandna zewg verzjonijiet tal-fatti, bis-socjeta' konvenuta tibdel il-pozizzjoni taghha waqt li ghaddej il-gbir tal-provi.

2. Wiehed hawn josserva li f'sede civili id-decident irid jiggwida ruhu billi jizen il-provi mressqa u jara jekk l-attur wasalx, sal-punt anke fuq bazi ta' probabilitajiet li, jipprova l-kaz tieghu. B'mod li d-decident ikun jista jati d-decizjoni tieghu favuru.

3. Wiehed irid, f'dal-kaz, jibda biex jiddeciedi l-kwistjoni tal-preskrizzjoni per art 2149 (c) tal-Kap 16 li hi dik ta' sentejn u tirrigwarda, inter alia l-hlas mitlub minn dawk li jezercitaw professjoni jew arti oltre dawk imsemmija specifikatament fl-istess subinciz. Hawn is-socjeta' konvenuta tindika li t-TALBA attrici giet intavolata fit-30 ta' Settembru 2010. Issa hawn jigi notat li s-socjeta' konvenuta, fl-udjenza tal-21 ta' Gunju 2011 qalet li kellha tirredigi prospett fejn tindika l-invoices li huma preskritt u dawk kontestati (ara fol 20).

4. Hawnhekk wiehed idur fuq l-Annex A, a fol 30, fejn Dr. Frank Portelli ghas-socjeta' konvenuta, f'email datat 11 ta' Jannar 2010 jghid hekk:-

Hi Gege

I am in agreement

Give us some time to get on top of our Creditors after the Xmas New Year break and we will settle the agreed amount.

It was good to talk to you too and we should meet up a little more after.

Thanks

Frank

5. Dan hu kliem car bizzejjed, fejn m'hemm ebda riserva u fejn ma tissemma ebda "bla pregudizzju". Kulma jfisser hu li qed jigi speci ta' negozjat meta u kif ser isir il-hlas. Jigifieri l-kreditur mhux qed jaqbez fuq id-debitur akkost ta' kollox u dana biex jati nifs lill-istess debitur li, kif qal hu stess, kellu jhabbat wiccu mad-debituri tieghu ukoll. Dan l-atteggjament tas-socjeta' attrici jista b'xi mod jippregudikaha meta tqis l-imgieba ta' ammissjoni da parti tad-debitur taghha?

6. Id-debitur ma jistax ikun aktar car meta fl-annex B (a fol 28) insibu dak li gej indirizzat minn Dr. Portelli lill-ufficcju ta' Dr. GG Gatt:-

I had spoken to Dr. Gege agreed on the amount. However we need some time to effect this payment which had not been catered for.

So please bear with us

Regards Dr. Frank Portelli

7. Wasalna fl-1 ta' Marzu 2010 (ara Annex C a fol 29) u Dr. Portelli qed isemmi n-negozjati li kellu mal-Gvern li kienu ilhom ghaddejjin ghal-18-il xahar u li kien ghadu jittama f'konkluzzjoni. Rega ssemma l-istess fl-Annex D (a fol 30) u hawn Dr. Portelli jitlob lil Dr. Gege "please bear with me".

8. Dan kollu mhux biss iwaqqa d-difiza tal-preskrizzjoni sollevata izda jgieghel lit-TRIBUNAL jaccetta, dwar il-mertu, dak li qal fl-affidavit tieghu Dr. Gege Gatt. Hawnhekk issir riferenza ghall-para 5 tal-affidavit fejn jinghad li kien biss wara li s-socjeta' attrici iddecidiet li tiehu l-pass li tikteb b'avukat li "Dr. F. Portelli biddel id-diska fejn allega li qatt ma talab is-servizzi ta' "hosting" li rrizulta fil-kont ta' €2,478.00"

9. L-arrangamenti li s-socjeta' konvenuta sata kellha ma terzi ma jippregudikax dak li ghadda bejn iz-zewg socjetajiet kontendenti f'dina l-kawza. Is-servizz li s-socjeta' attrici kellha tati, tatu.

IV DECIZJONI

In vista ta' dak kollu hawn fuq kunsidrat it-TRIBUNAL jiddeciedi billi (1) jichad l-eccezzjoni ta' preskrizzjoni sollevata mis-socjeta' konvenuta, (2) jilqa t-talba attrici u jikkundanna lis-socjeta' konvenuta thallas lis-socjeta'

attrici il-quantum ta' elf, sitt mija, tlieta u sittin Ewro u tmenin centezmi (€1,663.80c) (3) bl-imghax jibda ghaddej mil-lum sal-jum tal-pagament effettiv u (4) jikkundanna lis-socjeta' konvenuta biex thallas l-ispejjes ta' dina l-kawza”.

Bl-appell minnha introdott fil-konfront ta' din is-sentenza s-socjeta' konvenuta appellanti ressqet zewg aggravji, wiehed li jikkoncerna id-decizzjoni tat-Tribunal dwar l-eccezzjoni tal-preskrizzjoni ta' l-azzjoni sollevata minnha filwaqt li l-aggravvju l-iehor dwar il-mertu jolqot l-apprezzament tal-provi maghmul fis-sentenza appellata.

Illi s-socjeta' appellanti tissottometti illi kwalsiasi korrispondenza li kienet giet skambjata bejn il-partijiet in konnessjoni mal-hlas ta' l-ammont dovut kienet dejjem issir “minghajr pregudizzju” billi din kienet issir bhala offerta *in linea* ta' transazzjoni u ghalhekk ma tistax tekwiwali ghal rikonoxximent tad-dejn da parti taghha.

Illi din il-Qorti ma tistax taqbel ma' dana ir-ragunament. Minn qari akkurat ta' dina l-korrispondenza, li kienet issir tramite *e-mails*, jirrizulta illi ma kien hemm l-ebda kontestazzjoni dwar l-ammont dovut u lanqas illi s-socjeta' appellanti kienet qed taghmel xi offerta *in linea* ta' transazzjoni. Kienet is-socjeta' appellata li kienet qed tinsisti ghal pagament tad-dejn u biex tagevola dan il-hlas, offriet skont fuq l-ammont dovut sabiex taghlaq il-kontijiet mad-debitur taghha.

Illi l-interruzzjoni tal-perijodu preskrittiv isehh jew billi l-attur jiddemostra dan permezz ta' xi att gudizzjarju (Artikolu 2128, Kodici Civili) jew billi juri ghas-sodisfazzjoni tat-Tribunal jew tal-Qorti adita bil-vertenza, illi b' certa attitudni tieghu l-konvenut debitur qieghed lillu nnifsu f'sitwazzjoni li jirrendi inkompatibbli l-posizzjoni guridika tieghu mal-presunzjoni kostitwenti l-bazi tal-preskrizzjoni u dan fid-dawl ta' dak dispost fl-artikoli 2133 u 2134 tal-Kodici Civili.

“Issa r-rikonoxximent stabbilit mill-precitat Artikolu 2133 jestrinsika ruhu jew permezz ta' xi dikjarazzjoni esplicita jew bi kwalsiasi fatt iehor li jimplika l-ammissjoni ta' l- ezistenza tad-dritt. Ad exemplum, il-weghda tal-hlas, talba ghad-dilazzjoni tal-pagament, il-hlas akkont (Artikolu 2134), l-annotazzjoni tad-debitu f' denunzja tas- successjoni jew f' forma ta' entrata fl-accounts;

Jinsab precizat ukoll, kemm fi-duttrina legali, kif ukoll fil- giurisprudenza, illi dan ir-rikonoxximent tad-dritt ghal fini ta' l-interuzzjoni tal-preskrizzjoni hu konfigurabbli fir-rekwiziti tal-volontarjeta`, tal-konsapevolezza, ta' l- inekwivocita`, dejjem b' mod esterjorizzat. Rekwiziti dawn li hu necessarju li jikkoezistu flimkien fl-istess att;

Jibqa' dejjem imperattiv illi l-prova dwar dawn l-istess rekwiziti trid issir mill-attur billi huwa dan li jkun qed jikkontrasta l-eccezzjoni tal-preskrizzjoni tal-kontroparti. Zgur li mhux mistenni li din il-prova ssir mill-Qorti jew mit-Tribunal li, anzi, ghandu l-kompitu li jiddeciedi "iuxta allegata et probata". Tajjeb li hawn jigi mfakkar illi, kif drabi ohra deciz, "jekk dwar din l-interruzzjoni hemm konflitt ta' provi, allura l-konsegwenza m' hijiex li ghandha tigi michuda l-preskrizzjoni, imma dik kuntrarja, li ghandha tigi akkolta, peress li l-posizzjoni guridika tkun li mentri jkun fatt li ghadha t-terminu tal-preskrizzjoni, jkun ugwalment fatt illi l-attur ma ssodisfax lill-Qorti li kien hemm interruzzjoni." (Kollez. Vol. XXX P I p 989). Ghaldagstant dak li hu mportanti hu li r-rikonoxximent allegat mill-attur ikun car u esplicitu (Kollez. Vol. XXXVIII P III p 723);

Iccarat is-suespost, jigi sottolinejat ukoll illi l-accertament ta' l-ezistenza, jew le, ta' atti validament interruttivi tal- preskrizzjoni eccepita, jikkostitwixxi indagini ta' fatt rizervat ghall-apprezzament tat-tribunal adit. Apprezzament li hu incensurabbli minn din il-Qorti ta' revizjoni jekk jinstab li dan ikun sorrett minn motivazzjoni kongruwa u serja." - Austin Psaila vs Lothar Slabick App.Inf.544/2003 deciza fid-09 ta' Frar 2005.

"jekk id-debitur jirrikonoxxi d-dejn, dan ir-rikonoxximent jimporta rinunzja ghall-preskrizzjoni. U lanqas hemm bzonn li r-rikonoxximent ikun ghall-kwantita` kollha dovuta, u jista' wkoll jirrigwarda kreditu illikwidu." (Kollez. Vol. XLIII P II p 744");

Illi l-Qorti ma ghandha xejn iktar x'izzid ma' dan l-insenjament u applikat l-istess ghall-vertenza in dizamina tara li ma hemm l-ebda mottiv la legali u lanqas fattwali 'il ghala ghandha titbieghed mir-ragunament maghmul mit-Tribunal.

Illi mid-dokumenti esebieti mis-socjeta attrici ma hemmx dubbju illi s-socjeta konvenuta irrikonoxxiet bl-iktar mod car illi hija kienet debitrici lejn is-socjeta appellata u dana ghal iktar minn okkazzjoni wahda kif spjegat fis-sentenza appellata. Illi mhux biss kien hemm dana ir-rikonoxximent, izda is-socjeta attrici sahsitra tat skont lis-socjeta konvenuta appellanti meta irrealizat illi din kellha diffikultajiet finanzjarji u tatha zmien ultra ragjonevoli biex tissalda id-debitu taghha li kien ilu pendent ghal snin twal, haga li baqghet ma ghamlitx. Ma tistax issa s-socjeta appellanti tinqeda bil-*buona volonta* tal-kreditur taghha billi minn fuq tinvoka favur taghha it-trapass taz-zmien li gie lilha gentilment koncess bhala dilazzjoni ghal pagament.

Lanqas ma tista' targumenta, kif sottomess minnha fl-aggravvju dwar il-mertu, illi hija ma kenitx inkarigat lis-socjeta appellata sabiex taghmel *hosting* tal-*web site* taghha meta dan jidher li kien gie espressament miftiehem meta is-socjeta OnDnet kienet ittrasferiet is-servizzi taghha lis-socjeta appellata billi ma kienx

vijabbli illi hija taghmel il-*hosting* tal-*web-site* meta is-socjeta appellata kienet giet inkarigata biex tiddisinja din il-*web-site* hi. Tant hu hekk illi l-*invoices* li jinsabu esebiet in atti kollha jindikaw illi s-socjeta appellata kienet qed titlob il-hlas ghall-istess servizz u dana b'mod regolari u ma tistax issa is-socjeta appellanti issostni illi kien sar ftehim illi dana is-servizz kellu jinghata minghajr hlas. Kieku dan kien il-kaz certament kienet tigbed l-attenzjoni tas-socjeta appellata ghal dan il-fatt ferm qabel u mhux tqajjem dina l-oggezzjoni hekk kif gew intavolati l-proceduri gudizzjarji fil-konfront taghha. Billi l-ammont indikat fl-*invoice* esebiet bhala dokument ISL4 ma giex ikkontestat mis-socjeta appellanti kwindi l-ammont mitlub abbazi ta'l-istess huwa wiehed gustifikat.

Ghal dawn il-motivi, l-appell qed jigi michud u s-sentenza appellata qed tigi ikkonfermata.

L-ispejjez ta' din l-istanza ghandha tbatiehom is-socjeta appellanti.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----